

MARGREETH KLOPPENBURG

Gewoon een erg goed idee!

Auditpedia. Een nieuw platform met als doel het aantrekkelijk ontsluiten van relevante kennis over de maatschappelijke rol van de accountant. Hoog tijd voor een tussenevaluatie met *founding mother* Margreeth Kloppenburg. “We moeten zorgen voor een brede vorming van studenten.”

TEKST LUC QUADACKERS BEELD MICHEL TER WOLBEEK

Alweer bijna tien jaar geleden sprak Margreeth Kloppenburg (van origine taalkundige) op een congres van young profs met als thema ‘integer zakendoen’. Over dat onderwerp had zij toen net een boek gepubliceerd: *Eerlijk scoren: de professionele balans tussen target en integriteit*. Die lezing zoog haar via Nyenrode de accountantswereld binnen. En de rest is historie. Kloppenburg hielp Nyenrode met het programma van de ‘Robuuste Accountant’ en stond later onder andere aan de wieg van de discussiewebsite *The Accountables* en het succesvolle boek *Artikel 5: de beroepseer van de accountant* (inmiddels in vierde druk). Sinds anderhalf jaar gaat haar volle aandacht uit naar het ambitieuze *Auditpedia*-project.

Waarom hebben accountants jouw specifieke aandacht?
“Ik heb interesse in het spanningsveld dat veel professionals ervaren tussen goed werk leveren, ethiek en geld verdienen. Accountants zijn daarbij extra interessant omdat het spanningsveld bovengemiddeld groot is, als ‘vertrouwensman’ van het maatschappelijk verkeer. Accountants staan regelmatig onder druk om veren te laten ten gunste van externe prikkels. Soms lijkt het erop dat de mening van de professional zelf er - bij wijze van spreken - niet meer toe doet. Zo gaat het voldoen aan de verwachtingen van toezichhouders en compliance-afdelingen menigmaal boven de professionele oordeelsvorming. Hoe een professional zich hierdoor in zijn vrijheid beperkt voelt, staat niet hoog op de diverse agenda’s.

Die problematiek was een belangrijke aanleiding voor het boek *Artikel 5*. De balans is echter nog steeds wel wat zoek en de gesprekken daarover worden helaas op een nogal vervelende manier gevoerd. De kwartiermakers zeggen dat het nog niet goed gaat, de sector vraagt om rust, daarop volgen meteen weer reacties enzovoort. Het lijken elkaar uitsluitende meningen, terwijl ze volgens mij allemaal een kern van waarheid bevatten. Zie daar maar eens een constructief gesprek over te voeren.”

Zijn er werkbare alternatieven?

“We moeten beter met elkaar communiceren, echt naar elkaar luisteren. Dat zou al enorm helpen. Of nog beter: Laten we concreet meer dingen samendoen. Ik probeer steeds samen met anderen iets in te richten waardoor het geluid van de professionals beter te horen is. Daarin ligt de ambitie van bijna al mijn activiteiten. En dat is ook de kern van het *Auditpedia*-project.”

Kun je nog een keer kort de achtergrond van het project schetsen?

“We moeten zorgen voor een brede vorming van studenten, in plaats van een opleiding die overvol raakt en steeds meer technisch is georiënteerd. Volgens mij zijn accountants, en zeker studenten en jonge accountants, onvoldoende doordrongen van de fundamenteën van het vak. Wat mij betreft vormen beroepseer, beroepsethiek en beroepsgeschiedenis de essentie daarvan. Wat kan het beroep betekenen voor de werkelijk grote vragen in de maatschappij? →

‘ Ik probeer steeds samen met anderen iets in te richten waardoor het geluid van de professionals beter te horen is.’

Het beantwoorden van die vraag is noodzakelijk. De ontwikkelingen schuiven steeds verder op naar de maatschappelijke verantwoordelijkheid en het publieke belang. De maatschappelijke rol van de accountant is gelukkig ook een *stream* in de CEA-eindtermen, naast IT en corporate governance. Zo'n stream meandert door de hele opleiding heen."

Dat is toch al positief?

"Natuurlijk, maar het moet niet bij mooie woorden blijven. Er is een breder vertrekpunt nodig binnen het onderwijs. Sommige belangrijke thema's komen slechts summier aan bod. Qua geschiedenis komt men vaak niet verder dan een korte beschouwing van de Pincoffs-affaire en Limpergs Leer van het gewekte vertrouwen. Het is overigens niet zo dat vroeger alles beter was. Decennia geleden was de aandacht voor dit soort onderwerpen ook al afhankelijk van de docent. Als die het belangrijk vond en was ingelezen in het onderwerp, dan kwam het uitgebreider aan bod. Het is goed om meer lijn in het onderwijs aan te brengen, zowel qua inhoud als qua tijd die we aan de fundamenten besteden."

En dat kan dus met de Auditpedia?

"Het helpt om dit soort vraagstukken naar een concreet niveau te trekken, naar een bruikbare informatie-architectuur. In de Auditpedia zijn nu veertien kernthema's ondergebracht, in drie pilaren: maatschappelijke relevantie, beroepsontwikkeling en beroepsgeschiedenis. Daarmee is gevisualiseerd wat de basisachtergrond zou moeten zijn voor iedere accountant, de *conditio sine quo non*. Auditpedia kan studenten gemakkelijk en snel bij de belangrijkste bronnen brengen. Vanuit die belangrijke bronnen kunnen de studenten dan verder werken. Ik begrijp dat studenten natuurlijk zelf moeten leren zoeken en je moet dus niet alles voorkauwen. De zoektocht kan echter prima beginnen met een goed toegankelijk startpunt dat meehelpt aan het leggen van de kennisbasis. Vanuit onderwijskundig perspectief is dat helemaal niet onverstandig."

Het is dus vooral een naslagwerk?

"Het is meer dan dat. Auditpedia is een innovatief en interactief experiment om te kijken hoe we met aandacht voor geschiedenis, ethiek en beroepseer meer inhoudelijke basis kunnen meegeven aan accountants. In de CEA-eindtermen vind je best hier en daar elementen van wat we met Auditpedia beogen. Auditpedia laat echter zien hoe het logisch met elkaar samenhangt. Die samenhang moeten we binnen het onderwijs veel duidelijker maken. Anders verbindt een accountant zich niet optimaal met het vak."

Wat houdt dit dan tegen?

"Bij veel kantoren heeft het nu geen prioriteit. Die willen vooral dat afgestudeerde accountants meteen inzetbaar zijn en aan het werk gaan. Meer aandacht voor geschiedenis, ethiek en beroepseer leidt daar ogenschijnlijk vanaf. Tegelijkertijd lopen ook veel accountants weg. Er is dus

**Zaterdag
13 november 2021
Contenthackathon
Auditpedia**

**HET
multistakeholdersplatform
rond de maatschappelijke
rol van de accountant**

**Doe mee met een team
of als expert.
We maken er een
(content)feestje van!**

**Aanmelden kan via:
Eline.Mulders@hu.nl**

**Van 10 tot 22 uur
Workshops, muziek,
goed eten en bovenal
geestverwanten!**

**Locatie:
Vergadercentrum Domstad
Koningsbergstraat 9 Utrecht
Goed bereikbaar met OV**

**Hogeschool Utrecht, Instituut
Finance & Accounting**

AUDITPEDIA

AUDITPEDIA

Auditpedia wil relevante kennis over de maatschappelijke rol van de accountant op een aantrekkelijke manier ontsluiten. Het is een onderwijsinnovatie project (gefinancierd door het ministerie van Onderwijs), waarmee in mei 2020 vanuit Hogeschool Utrecht is gestart. Auditpedia richt zich nadrukkelijk op alle accountancystudenten in Nederland, op hbo- en universitair niveau. Alle kennis die wordt gedeeld via Auditpedia valt onder open access. Meer informatie: auditpedia.nl.

een fors tekort aan accountants en te veel werk. Gelukkig zien inmiddels meer bestuurders dat het beroep aantrekkelijker wordt als de maatschappelijke rol meer wordt benadrukt, zowel in theorie als in de praktijk. Dan kiezen waarschijnlijk weer meer studenten voor het accountantsberoep. Het zou mooi zijn als we dat onderkennen en met elkaar de maatschappelijke rol meer inhoud geven. Die inhoud kun je prima naar buiten brengen via Auditpedia."

Wat is de stand van zaken?

"We hebben een innovatieve architectuur uitgedacht, die belangrijke partijen aanspreekt. De website is in de lucht en wordt nog verder ontwikkeld. Ik nodig iedereen uit om al eens een kijkje te nemen op auditpedia.nl. De Algemene Rekenkamer heeft al een informatief stuk aangeleverd. De AFM en de Auditdienst Rijk werken aan een bijdrage die speciaal is gericht op accountancystudenten. Een aantal belangrijke schappen is dus al over de dam. Er zijn ook al enkele inhoudelijke voorbeeldartikelen geplaatst. Daarnaast is er plaats voor uitlegvideo's en linkjes naar relevante websites. We bieden ook een geïntegreerde agenda, waarin activiteiten staan weergegeven die →

CV

Margreeth Kloppenburg (1968) werkt als adviseur/facilitator/spreker met professionals en management van (corporate) Nederland aan professionalisering. Ze is auteur van onder andere *Hoera, een conflict* (2008), *Leve het Verschil* (2009), *Eerlijk Scoren, de professionele balans tussen target en integriteit* (2010) en *Artikel 5, de beroepseer van de Accountant* (2017) en schrijft regelmatig artikelen, columns en opinies. Ze werkt mee aan curricula van accountancyopleidingen in zowel het hbo- als universitair onderwijs en verzorgt colleges. Kloppenburg doet onderzoek naar hoe professionals goed werk kunnen leveren in de dagelijkse beroepspraktijk. Ze is verbonden aan de Stichting Beroepseer en voorzitter van het bestuur van de Faculty Ethiek, cultuur en gedrag van de NBA.

interessant zijn voor accountants en hun belanghebbenden. Daarin wordt bijvoorbeeld ook automatisch de agenda van de NBA verwerkt. We denken ook na over het opnemen van stages, vacatures en onderzoeksopdrachten. Verder staan diverse podcasts met historische beschouwingen op stapel. Het begint dus te lopen en we zitten eigenlijk nog maar op tien procent van de mogelijkheden. Het idee is heel goed, daar ben ik inmiddels wel achter. Ik spreek overigens ook graag verder over de mogelijkheden met de NBA, kantoren en de Foundation for Auditing Research. De sector kan denk ik prima zelf de regie houden en meehelpen om de Auditpedia te vullen.”

Wie gaat verder voor de content zorgen?

“Auditpedia is een multi-stakeholder-platform waaraan iedereen kan bijdragen. Daarvoor dien je je eerst aan te melden. Na goedkeuring kun je meteen aan de slag. Er zijn enkele korte tutorials beschikbaar. Als je een artikel wilt

schrijven, dan klappt er een venster open met een begrijpelijke *text editor*, waarmee het artikel kan worden gemaakt. Het werkt zeer intuïtief. Net als in Wikipedia wordt ook een log van alle wijzigingen bijgehouden, zodat de wijzigingshistorie van een artikel bewaard blijft. Er is ook een redactieschil om de kwaliteit te waarborgen. Inmiddels zijn zeven mensen aan het schrijven over verschillende onderwerpen, onder leiding van een schrijfsdeskundige. Ook universitaire en hbo-docenten en -studenten kunnen als onderdeel van hun onderwijs content genereren voor Auditpedia. De komende maanden ga ik bijvoorbeeld in de minor *professional skepticism* van de Hogeschool Utrecht met een groep studenten aan de slag om content te genereren, als onderdeel van de opleiding.”

Wat is de volgende piketpaal?

“Op 13 november is er een *content hackathon* in Utrecht. Daar komen we bij elkaar met slimme mensen en teams uit alle gebieden die te maken hebben met de accountantscontrole, om samen verder te werken aan de concrete content van de Auditpedia. Mijn hoop is dat op die dag een enthousiaste *vibe* zal heersen, door daadwerkelijk samen met elkaar aan de slag te gaan. Er zijn naar verwachting veel geestverwanten die de maatschappelijke rol van de accountant hoog in het vaandel dragen. Dus meld je vooral aan als dit je aanspreekt. Hoe meer zielen, hoe beter de Auditpedia!” ←

‘Gelukkig zien inmiddels meer bestuurders dat het beroep aantrekkelijker wordt als de maatschappelijke rol meer wordt benadrukt.’